

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink), v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, G. riel. Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sezani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, osurtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti).

Bitka pod Mukdenom.

PETROGRAD 5. Japonci so naskočili ruske pozicije zapadno od Mukdena. Nato so Japonci naskočili Sahepu, prišli so do žičnih ovir, a bili so odbiti. Japonska garda je naskočila danes zjutraj ob 4. uri levo rusko krilo, njen deseti naskok je bil odbit. Danes zjutraj ob 7. uri je pričel boj na pozicije pri Mukdenu proti diviziji Nogijevi. Zadnji, trinajsti napad na sotesko Kutulin je bil ob 8. uri odbit. Putilov hrib so Japonci ves dan obstreljevali z oblegovalnimi topovi. Desno od železnice so napadli Japonci Liančau, katerega so ruske predstraže po trdovratnem boju zapustile.

PETROGRAD 5. (Petr. brz. agent.) Od ranega jutra traja boj topništva zapadno od Mukdena. Črta japonskih predstraž seza do devet kilometrov od Mukdena. Japonske krogle so eksplodirale kake 4 kilometre od cesarskih grobov.

PETROGRAD 5. General Kuropatkin je brzobjavil dne 3. in 4. t. m., da je srečal ruski oddelek na črti Mukden-Sinmitin, pet verst zapadno od Tašičava sovražni oddelek čet. Vnel se je boj. Ko se je zdaniilo so Japonci vzeli Suhudziapu. Včeraj so Japonci napadli Putilov grič, a bili so vsakikrat odbiti.

Poročilo iz Tokija.

TOKIO 5. (Reuterjev biró.) Izvzemši kratkih poročil so tukaj brez vesti o napredovanju dogodkov v Mandžuriji. Očividno je, da se razvija ob vsej, približno 90 milj dolgi fronti znatna delavnost. Toda dvomljivo je, ako je splošni napad v resnici že pričel. Pričakovati je velike bitke pri Čuifingtaju.

DOGODKI V RUSIJI.

Utis carjevega reskripta.

PETROGRAD 5. Popolnoma nepričakovano se je dne 3. t. m. proti večeru razširila vest o carskem reskriptu na ministra notranjih stvari Buligina. Liberalni listi konstatujejo, da je s tem reskriptom storjen prvi korak, da se izpolnijo želje naroda, to je, da se uvede konstitucija.

PETROGRAD 5. S carjevim reskriptom je odpuščen generalni guverner varšavski Čertkov iz službe ter je pridodeljen osebi carjevi. Naslednikom je imenovan hetman donskih kozakov Maksimovič.

PARIZ 5. Na lyonskem kolodvoru ni ničesar znano o prihodu Gapona.

Brzobjavne vesti.

Ograka kriza.

DUNAJ 5. Cesar je vsprejel členu magnatske zbornice Ferdinanda Žichy, po-

PODLISTEK. 146

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šeroc. — Nadaljevati in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C.—5.

— Jaz pa pravim, je zaklical Nikola Magjar, skočivši po konci in udarši se s pestjo ob prsa, ne udajmo se! Jaz sem po krvi ptujec, nisem Slavonec, kakor ni tudi naš gospod škof, ali jaz sem se že davno ukoreninil tu in vem, kaj je na stvari, katerega tehtnica je prava, vem bolje nego milost gospoda škofa, ki je komaj pogledala tu med nas. Jaz sem prisegel Karlu, ki so ga ubili razbojniški, prisegel tudi njegovemu sinu, ki mu mora slediti po za konu. Sedaj naj bi prisegel tudi Mariji in tudi Šišmanu! Naj bom li krivopriševnik?

— Prav, brat, je vzdignil Lancelot roki Da, bodimo krotki, ali samo do svoje

slanca barona Banffy in Maksa Falk. Avdijenca vsacega je trajala skoraj eno uro.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 5. Skupščina je dovolila vojnemu ministru 300.000 dinarjev kredit za poskus novih topov.

Novi italijanski senatorji.

RIM 5. Kralj je danes podpisal dekret, s katerim je imenoval 43 novih senatorjev.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 6. marca.

O momentannem položaju na bojišču.

(Iz strokovnjaškega peresa.)

V obče so Japonci od 27. februarja do 3. marca ob 5. uri zvečer, torej za časa njihovih 5 dnevnih napadov, izuzemši njihov prvi boj pri Tsinhočengu, doživeli le poraze. Sicer so pridobili terena, vendar za časa od 27. febr. do 1. marca. Od tega časa so se, kakor zatrjajo oficijelna poročila, zmanj bojevali dalje. Najdalje so Japonci prodrli na svojem zapadnem krilu. Na svojem vztočnem krilu so iz gorovja Talin do centra prodrli približno dan hoda (od Taitsiho do črte: Banjapudza — Kudiatsa. Na tej črti je njihov napad od 1. t. m. do 3. t. m. ob 5. uri čop. običal v zlic njihovim naporom in številnim napadom na isto črto. Vztočno od železnice ima torej bojna fronta neki stadij trajnosti, to je v črti Davanganpu (Sinhaiko) ob reki Hunho: železniška postaja Šaho-Sahohe, u-Jansintun-Banjapudza-soteska Vafunlin - soteska Kautulin-Tondagov-Kadjatsi. Oddelek generala Rennenkampfa se utegne od boja pri Tsinhečenu kakor pokritje skrajnega levega boka se vedno nahajati na fronti: soteska Tsinhetsin - vas Tsiansan, s prednjimi četami konjenišva, a z glavnim delom čet pa najbrž v črti: Betsipui - Dapindušan južno od Sintsintina, ter ima skrbeti za obveščanja na boku in za hrbtno sovražnika

Zdi se, da se zapadno od železnice bojna fronta še le ustvarja, in kakor kažejo znaki, se utegne v črti Davanganpu (Sinkaiho) - Sinmintin konečno razviti.

Glasm današnjih brzobjav je gorenje pojasnilo popolnoma potrjeno. V bojni črti vztočno od železnice so bili Japonci splošno na vsej fronti, dolgi 70 kilometrov, poraženi. Na tej fronti je v boju stalo najmanj 150.000 mož (2 moža na vsak meter.) Trinajstkrat so bili pri soteski Kutulin odbiti! Dalje proti jugu na levem krilu je bilo odbitih deset napadov! Potem so bili odbiti pri Sahepu!

Nemške šole v nemških deželah.

Na seji proračunskega odseka minole srede je italijanski poslanec Malfatti protestoval proti postavki »Povspeševanje

nemškega ljudskega šolstva v južni Tirolski« ki znaša 30.000 kron in se uporablja za vzdrževanje nemških šol v italijanskih občinah. Malfatti je izjavil da vložil v zbornici predlog, da se ta postavka črta. Toda takih postavk, ki imajo izključno namen, da povspešujejo germanizacijo, je v proračunu precejšnje število. Po šolskem zakonu imajo vzdrževati ljudske šole izključno dežele in le vadmice na učiljskih vzdržuje država. V italijanski južni Tirolski in v slovensko-italijanskem Primorju se pa nemške ljudske šole vzdržujejo na državne stroške, za katere ne obstoja zakonita potreba, ker bi se sicer zamoglo dotične občine, oziroma dežele prisiliti, da vstanové take šole. Pomisliti je treba, da je Nemcev v južni Tirolski le 2 1/2 odstotkov, v Primorski 2,7 odstotkov vsega prebivalstva. Ta mali odstotek prebivalstva zamore glede svojega števila dati za te šole le mali del učencev. Za 9142 Nemcev v južni Tirolski vzdržuje država v Trentu gimnazijo s stroškom 69.872 K, in ljudsko šolo, v Roveretu nemško vadmico, dva otročja vrtca, s skupnim stroškom 102.800 kron.

Vsega skup potroši država za nemške šole v italijanskem južnem Tirolskem znesek 172.672 kron. Mnogo večji so stroški v germanizacijske svrhe v Primorju. Tukaj vzdržuje država za 19.454 Nemcev tri gimnazije in dve realki s skupnim stroškom 489.028 K. (Hrvatje in Italijani imajo vsak le po eno gimnazijo). V Trstu vzdržuje država nemško meščansko šolo s stroškom 181.460 K, v Puli in v Opatiji (ta poslednja figurira kakor del puljske šole) s stroškom 44.743 K, potem pripravljavci 17.590 K, podpore 8.100 K, povspeševanje nemškega šolstva 8.420 K. Skupno stane torej germanizacija davkoplačevalce 749.341 kron. V germanizacijske svrhe v ljudskih šolah se nadalje troši v Dalmaciji 13.136 K, v Galiciji 17.544 K. Razun tega se izda za germanizacijske srednje šole v čeških mestih Moravske 249.881 K, v Galiciji 206.136 K, tukaj se niti ne omenja Bukovine in Kranjske, kjer morajo Nemci pohajati dvojezične srednje šole. Ako se vse te navedene številke sešteje, potem je razvidno, da znaša proračun za leto 1905 v germanizacijske svrhe 1.408.710 kron. Te številke naj bi si nemški poslanci malo bolje ogledali. Najnujnejše potrebe nemških narodov se iz ozira na slabe finančne razmere odklanja, tukaj se pa skoro pol drugi milijon kron porabi v svrhe, katerih povspeševanje je v dijamentralnem nasprotju z državnimi osnovnimi zakoni.

O nemških šolah v Primorju spregovorimo še v posebnem članku.

Drobne politične vesti.

Proračun za angleško vojno mornarico za upravno leto 1905/6 znaša 33.389.006 funtov sterlingov (= 400.668.000 kron), tri milijone funtov manj nego leta 1894/05. V minoletem letu so bili stroški večji, ker se je bilo zgradilo več novih, oziroma popravilo več starih ladij.

Italijanski kralj na Cetinju. Francozki list »La Patrie« javlja, da pride italijanski kralj Viktor Emanuel s svojo soprogo kraljico Heleno meseca avgusta na Cetinje ter da se bo v Črnigori mudil dva tedna.

Severo-ameriški predsednik Roosevelt nastopi bodočo soboto v novi svoji službi, za katero je bil izvoljen za novo dobo štirih let. Tem povodom se bodo v Washingtonu vršile svečanosti, kakoršnih ni bilo še ob nastopu nobenega dosedanjega predsednika. V Washingtonu pričakujejo, da pride na to slovesnost četr milijona ljudi. Okolo 10.000 ljudi se vdeležijo slavnostnega spreveda in 15.000 jih je povabljenih na ples, ki ga tega dne priredi novoizvoljeni predsednik.

Domače vesti.

Sokolova maskarada. Škoda, da jo ne bo več eno celo leto. Vspela je krasno, divno, sijajno. In to v moralnem in materijalnem pogledu. Občinstva se je maskarade — v zlic dejstvu, da so bili še drugi plesi — vdeležilo toliko, da niti o presledkih mej enim valčkom in eno polkonisi ni mogel krožiti po dvorani. Vrlo lepo število sokolov se je vdeležilo maskarade v sokolski obleki. A kaj naj rečemo o maskah? o kostimih? Tu si videl vse slovenske narodnosti: Hrvat in Hrvatice, Srba in Srbinjo, Bolgara in Bolgarko, Poljaka in Poljakinjo, videl si Bošnjakinjo in Bošnjaka musulmana a naših okoličank v narodnej noši je bilo večje število. Bil je na maskaradi ban hrvatski Nikola Zrinjski se svojim pažem. A vse to elegantno, kakor tudi maske, mej katerimi smo posebnopazili dve, ki sta predstavljali »narodni kolek« potem dve »Noči« dalje uprav dražestnega »Kupida«, nekoliko finih klovnov, mnogo cigank in večje število elegantnih »bebes«.

Ples je vodil se znano spretnostjo g. Umek. Prvo četvorko je plesalo preko 150 parov. Dvorana je bila — posebno pod odrom — okrašena z eksotičnim rastlinjem, a z odra doli, in sicer prav z ospredja, je ponosno gledala na svoje junake sokole in na svoje prijatelje — sokolska zastava.

Včerajšnji »corso«. Kakor je bilo videti včeraj je letos tradicionalni »corso« treh zadnjih pustnih dnij nekoliko oživel.

in pepel. Zaklinjam vas, bratje, ne kopajte si sami groba!

— Ne, gospod škof, je odgovoril Nikola Magjar, ne udamo se. Na noge bratje! Naj pride Lučenac.

V ta hip se je začela trobenta. Vse glave so se obrnile tja, odkoder je prihajal glas, a čete so na ta glas prijele za orožje.

Doveili so Ivana od Moravča, odposlanca gospoda Lučenca, pred svetovalstvo častnega Kapitelja. Trobentač je zatrobil, Mikič Prodanič je zamahnil z belo zastavo in rekel:

— Gospod škof! Gospoda kanoniki! Pozdrav in poklon od plemenitega gospoda Ladislava Lučenca, po kraljevi mrlosti kapetana kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije! Pozdrav od gospoda Ahacija Prodaniča, bana Slavonije! Prihajam v imenu Boga in miru. Ali smem govoriti?

— Govori, gospod Prodanič! je rekel škof, mahnišči z roko. Pride še.)

fovski stolici, bila so ti usta polna medu za njega, kričal si čelo na vsa usta, da je Karlo zakoniti kralj. Kdo se je izmed nas najgloblje klanjal toliko škofovskemu dvoru, kolikor Karlu? Ti si bil to, B. nko! A sedaj si obrnil plašč po vetru. Sram te bodi. Bratje! Mudi se. Rjoveči lev hodi okolo nas. Gospod Lučenac meče zlato med griško sodrgo, da nas pleni in nam pali, to vem. Sam ne more mnogo, vojska mu je majhna. Pak čujte tudi to! Sinoči je došel v moj dvor gospod Stjepko Horvat, brat škofa Pavla, in mi je povedal, naj se ne bojimo, naj trdno stojimo, ker blizu da je silna vojska kralja Ladislava, ki jo vodi Ivaniš mačvanski in prior Ivan, hrvatski ban.

— Čujte! Rešeni smo! Slava Bogu! je zaklical zbor soglasno, ne udajmo se!

— Nehajte, zaslepljene duše, se je razjezil škof, prebledel, vzdgnil roki ter skočil po konci, še ni Lučenac dovolj močan da bi vse vaše imetje spalil v prah

Ni bilo bogve kaj ali vendar. »Corso« je začel ob 4. uri popoldne ter je trajal do preko 6. ure zvečer. Kočij je bilo jako mnogo. Maskaradnih vozov je bilo 8; med temi so bili najbolj efektni oni, ki je predstavljali obrt in promet (z velikanskim zobnim kolesom v ospredju, z visokim tovarniškim dimnikom, z veliko stiskalnic in z ladijinim jarbolom), reklamni voz moderne tvrdke Rieger in reklamni voz zavoda za likanje peria O. Hartmann. Pri tem poslednjem vozu so konji imeli okrog vratu ogromne, a fino zlikane ovratnike. Sploh je bil večerašnji »corso« tak, kakoršnega nismo videli že kakih 5 let. O maskah pa niti ne govorimo, ker so bile vsakovrstne: elegantne in — naravnost nedostojne.

Iz okolice Herpelja-Kozine. Uradniki na tukajšnji železniški postaji so zasloveli zadnje čase po svoji mržnji do naše narodnosti in našega jezika. Če slovenski potnik zahteva vozni listek v slovenskem jeziku, ga navadno tukajšnji uradniki osorno zavračajo, češ, da naj govori nemško ali laško, ker slovenskega da ne umejo. Potniki, ki so doma večinoma iz bližnjih vasi si pomagajo na vse načine. Ali izročajo denar komu drugemu, da zanje zahteva listek — po italijansko ali pa se silijo sami s tako laščino, da se človeka želedec obravnava, na kar pa se mu potem isti uradniki začnjenjajo rogati in se norčevati iz uboge slovenske pare.

Od železniških delavcev, ki so vsi Slovenci, in marsikateri njih niti ne zna ne nemški ne italijanski, pa zahtevajo uradniki strogo, naj ne govore slovenski! Nekdaj, ko so bili v Herpeljah drugačni načelniki na postaji, so bile razmere med uradniki in domačim ljudstvom vse drugačne, in se se tudi z veseljem udeleževali naših veselje. Sedaj pa se ne smejo niti delavci. Sedaj ni ugledati več nobenega uradnika v slovenski družbi, med domačim prebivalstvom. In če so v svoji družbi začuli slovensko besedo, smatrajo to za veliko razžaljenje. Od domačih obrtnikov in trgovcev zahtevajo, da morajo z njimi nemški in italijanski govoriti, in če se jim ne pokore, ga žalijo in strupeno napadajo a slednjic ga še tožijo, ter da jih je — žalil. Kako iščejo povoda za konflikte, je razvidno iz dejstva, da najraje povprašujejo po stvarih, glede katerih vedo, da jih dotičnik — nima in ki se niso nikdar prodajale v Herpeljah Kozini.

To so posledice nameščenja uradnikov v naših krajih, ki ne poznajo prebivalstva, ne njega jezika, in je po vrhu še mrze. Mi bi menili, da bi bilo bližnjim občinam, — Očizla-Klanec, Materija in Rodik v dolžnost, da se oglasijo z energičnim protestom proti takim razmeram in da zahtevajo od vodstva državnih železnic, naj nam ne pošiljajo uradnikov, ki nam ne morejo in tudi nočejo biti na roko in nas po vrhu še sovražijo in žalijo! Pridružujem se tudi pozivu do državnih poslancev, naj nastopijo z vso obzirnostjo in nam pribore najnaravneje pravico — pravico do tega, da ne bomo žaljeni na lastni zemlji in še celo od ljudij ki jih rede — državljanji.

Mestno mesnico so otvorili v Zagrebu minolo soboto. Ta mesnica je urejena po vseh predpisih modernih zahtev ter ima tri oddelke za meso I. II in III. vrste. Naval občinstva v novo mesnico je bil ogromen, ker je tu meso ceneje in bolj, nego v drugih mesnicah.

Izseljevanje. Na parniku »Slavonia« »Cunard« črte se je v petek odpeljalo z Reke v New-York 1570 izseljencev.

Radi nesrečne ljubezni se je teh dni v Poreču vstrel 16-letni Josip Dalconti.

Srbsko akademsko podporno društvo v Zagrebu slavi te dni desetletnico svojega obstanka.

Nasledki influence. V bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici so pripeljali 19-letnega Jakoba Stravsca iz Bukovega pri Cerknem. Obolel je na influenci, ki bi ga bila kmalo spravila v grob; umrl sicer

ni, pač pa je znorel. Hotel je s sekuro ubiti svojo sestro in brata.

Kanal na Goriškem dobi vojaško posadko. Nedavno je bila tam vojaška komisija, ki si je ogledala tamošnji grad, katerega popravijo in pretvorijo v bodočo vojašnico. Grad mora biti popravljen do srede aprila, a vojaki pridejo tja koncem aprila in sicer tri stotnije 7. lovškega batalijona, ena stotnija teh pride pa v Tolmin. Vojaki, sami Slovenci, sa nahajajo sedaj v Brucku.

Povođenj na Štajerskem. Iz Gradca poročajo, da se je pričel sneg vsled velikih nalivov tajati. Reke in potoki naraščajo in bati se je velikih poplav.

Nova hrvatska šola. Dne 1. t. m. je družba sv. Cirila in Metodija za Istro otvorila svojo ljudsko šolo v Humu v Istri. V Humu, ki je čisto hrvatska občina, obstoji že nekoliko let italijanska Legina šola.

Tuji v Opatiji. Tujcev je došlo v Opatijo od 1. septembra 1904 do vstega 1. marca t. l. 9824. Od 23. februarija do ošteteža 1. marca je priraslo 707 oseb. Dne 1. marca 1905 je bilo navzočih 2300 oseb.

Zavodu sv. Nikolaja v Trstu so dalje darovali: Podboj Ivan, župnik Toplice 2 K, Potokar Gregor, kapelan St. Jurij ob juž. želez. 5 K, Petek Andrij, župnik Sv. Lambrecht Sava 2 K, Puglej Viktor, kapelan Vuzenica, 3 K 20 st., Ivan Trnko župnik Vuhred 1 K, Pušernik Gregor 1 K, Provkar Josip kapelan Semič 3 K, županstvo Polhov gradec 20 K, Primožič M. Tolmin 5 K, Rejec Ivan kapelan Dornberg 5 K, Rolusa J. kapelan Velenje Štirsko 2 K, Rožen Matej župnik sv. Jakob v Rožu Koroško 3 K, Rozman Jurij in Kovser Podnart 4 K, Zamejec Andrej župnik Ljubljana 2 K, Rišlavy F. župnik Repentabor nabral 7 K, Ramorš Jernej, župnik Poljane 6 K, Dr. Rosina Maribor 6 K Rajnik J., uradnik namestništva Gradec 5 K. Bog plati stotero!

Padel v propad. Minolo sredo se je 54-letni sodni sluga v Tolminu, Josip Slejko podal po uradnih poslih v Nemški Rut. Vzlic temu, da je silno snežilo in umes tudi deževalo, se je Slejko še istega večera okolo 6. ure odpravil proti Tolminu. Zaradi goste teme je zgrešil pot, nakrat mu je zmanjkalo pod nogami tal in prevrnil se je v prepad, globok kakih 60 metrov. Privalivši se do dna, je zgubil zavest. Ko se je zopet zavedel je občutil velike bolečine na obrazu in na nogah in kmalo se je prepričal, da ima desno nogo na dveh mestih zlomljeno. Ležal je siromak na snegu in dežjelil nanj. Vsako vpitje je bilo zaman. Tako je ležal vso noč. Ko se je začelo svitati je pričel Slejko vnovič klicati na pomoč. Ko se je zdanilo je slišal nad propadom korake in začel zopet vpiti. Ali oseba, ki se je bila približala propadu, je urno zbežala, začuvši vpitje iz propada. Nedolgo potem je bilo čuti zopet možke glasove. Slejko je začel zopet vpiti, a sedaj je dobil odgovor. Oni mož ki je prvi čul vpitje iz propada in je bil zbežal, tekel je bil v vas povedat ljudem, kar je slišal. Odpravili so se na lice mesta takoj še trije drugi možje, vzemši seboj potrebno orodje. Ti so vrgli v prepad vrv, s katero se je Slejko prevezal, in potegnili so ga na to iz prepada.

Prepeljali so ga v Tolmin, od tam pa v goriško bolnišnico, kjer se nahaja v žalostnem stanju; vendar je nade, da še okreva.

Loterijake številke izžrebane dne 4. t. m.:

Trst	53	28	60	56	59
Linc	8	80	29	31	86

Razne vesti.

Milijoni v dimu. Ogrska centralna uprava za tobačne proizvode je obelodanila statistiko o potrošenem tobaku v letu 1904. Za tobak in za smotke so državljanji izdali lepo svoto 110,797.938 kron. Vrednost izpušenemu tobaku je bila približno 40 milijonov, delavci in delavke so zaslu-

žili tudi približno 40 milijonov, torej ostaja državi še okroglih 30 milijonov kron čistega dobička.

Ena najbogatejših žen na svetu, gospa Stanford, je umrla te dni v Honolulu vsled zastrupljenja. Vzrok zločinu še ni znan. Ogromno premoženje zastrupljene dobi vseučilišče, ki ga je ustanovil njen pokojni soprog.

Župan — defraudant. V Gross-Enzersdorfu na Niže avstrijskem je župan Muncher, ki se je nedavno vstrelil, poneveril 120.000 občinskega denarja.

Afrikanska železnica. Iz Londona poročajo, da bo afrikanska železnica, ki pojde od Kapstahta do Kaire, koncem tega leta dodelana blizo do države Kongo.

Kaj stanejo pruska vseučilišča? Skupni izdatki za deset pruskih vseučilišč in za Hosianski licej v Braunsbergu znašajo za leto 1905 — 15,426.648 mark. V minolemu letu so t stroški znašali 14,830.314 mark. Največ se izdaja za berlinsko vseučilišče, namreč 3,672.700 mark, najmanje za ono v Münstru to je 433.998 mark.

Kuga v Indiji. »Daily Mail« javlja iz Kalkute, da je v Indiji umrlo tri milijone oseb od kuge. Sedaj kuga pojenjuje in oboljuje na teden okolo 30.000 oseb, od katerih jih umre devetdeset odstotkov.

Boj med medvedom in mrjascem. »Carigradski glasnik« je prejel iz Ohride v Makedoniji nastopno: Ljudje, ki so šli iz Bitolja v Ohrid, so blizo vasi Kažane naleteli na medveda in mrjasca (divjega prešiča), ki sta se bojevala. Prišla sta z bližnje planine. Mrjasec je raztrgal medvedu ves zadnji del telesa, medved je pa mrjascu iztaknil oči ter mu razgrizel glavo. Kmetje iz bližnje vasi so ubili medveda in mrjasca.

To vse ljubezen st'ri!

(Za pustne dni spisal **Pepe Klobučarjev**.)

Bilo je meseca julija 1. 1902. Solnce je pošiljalo zadnje pozdravljajoče žarke v prijazno vasico Trnovo, okoli katere so marljivi ljudje, veselo prepevajoči, v potu svojega obraza kruh služili, spremljani od drobnih ptičkov, ki so se tu pa tam dvigali visoko v zrak in slavo prepevali Stvarniku, ki skrbi zanje ne da bi jim bilo treba orati in sejati. Hladen vetrič, ki je jel pihljati na vročo željo zemljanov, je komaj zganil perje na zelenem drevju. Čas hiti. Solnce je zašlo, mrak se dela. Hlad, ki je istočasno z mrakom pokrnil vso okolico, začel je vabiti vse, staro in mlado, lepo in grdo, bogato in revno, veliko in malo v svoje naročje, da najdejo okrepcila po celodnevni res afrikanski vročini. Videlo se je naenkrat po lepi široki cesti, ki se vije kakor kača med zelenimi travniki in ki vodi iz Trnova proti ob cesti ležeči vasi Topole — vse polno ljudi — eni so hiteli domov z dela, drugi odhajali na sprehod, tu je bil posamičnik, tam družbica. Vse, vse je šlo ven v naravo, dihati zdravega svežega zraka.

Vse se giblje, a vendar vse to je videti nekako mirno, tiho in svečano, veselje se čita vsem z obraza in zadovoljnost je njihova spremljevalka.

Čas beži, kmalu začenja noč pokrivati se svojim temnim črnim plaščem vso naravo, v nadomestilo pa pošilja preko nizkega gorovja »fantovsko solnce«, svojo srebrno tajinstveno luč.

Vse se je povrnilo na svoje domove in se pripravljalo, da se vrže v Morfejevo naročje. Le vaški fantje, ki niso — vrag ga vedi, kako je to — nikdar zaspani, stoje, kakor po navadi, v gruči sredi vasi in prepevajo svoje fantovske, da se daleč

razlega po nočni tmni. Vmešava pa se jim lajanje vaških psov in včasih sove otožno sovikanje.

Oglasilo se je težko kladivo tam gori na griču v zvoniku cerkve sv. Petra in odbilo — uro strahov. Jaz pa sem se srdil na kričečo pasjo menažerijo, tisti sovi pa bi bil najraje zavil vrat ker njeno petje mi kar nič ne ugaja. Sedaj se ne spominjam več, sem-li tudi zaklel — saj veste, da Slovenec rad malo »zarantači«, če je jezen — tega pa se dobro spominjam, da sem bil strašno jezen, ker ravno tedaj, ko so fantje zapeli »Slovenec sem (a jaz sem »kakor neumen« na to pesem), so psi najbolj lajali in mi kvarili užitek. Idoči domov čez »Gorenc« sem zaustavljal svoje lestne korake, da bi me ne motili v poslušanju.

Prišel do hišnih vrat, sem malce postal, pričakovaje, da zapoje »še eno«. Nu, niso hoteli. Ko sem tako-le stal in prisluškoval, začul sem v hiši neki ropot. Nekako čudno mi je bilo pri srcu, kakor da me mrzta stresa. Sicer je bilo vse mirno na okoli — smrtna tišina. . . . Obhajal me je strah. In ko sem u tem strahu hotel prijeti za kljuko, da bi odprl vrata, zapazil sem za zidom Jugove hiše neko črno stvar . . . nekaj tacega je bilo kakor človeška glava ki je molela iz-za zidu. V hiši ropot, tam pa tista glava . . . Brrr! Nikdar še se mi niso tako hlače tresle.

In zopet grobna tišina okoli mene. Sama tema! Le tu pa tam se je mesec izvil iz oblakov, da je vrgel šop svojih bledeh žarkov na me, na Jugovo hišo in na zid, za katerim se je skrivala glava. Vse se mi je mešalo po glavi: pevanje fantov, lajanje psov, sovikanje sove in pripovedke — o strahovih, da so se mi lasje ježili na glavi.

Oh, moj Bog! Tam, tam tista . . . črna stvar.

(Zvršetek pride).

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A

(v lastni hiši.)

Z A L O G A :

Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cene da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Inteligentan čovek, novinar, Hrvat, 34 g. star, govori hrvatski, njemački, francuzki i magjarski, ima 8 gimnazija, traži mjesto u kojoj pisarni ili skladištu pod vrlo skromnim uslovima. — Ponude pod »M. N. 1871« na upravo ovoga lista.

Fondo Coroneo!

Največja razstava sedanjosti:

Traberjev svetovnoznani anatomicni muzej.

Nad 1000 razstavljenih predmetov.

Otvorjen vsak dan od 9. predp do 9. zvečer

V petek samo za dame.

Vstopnina 40 st., vojaki in otroci 20 st.

Izvrstno jedilno olje

po 28 nov. liter v novi prodajalnici

A. BERINI & A. STRINGARI

ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.

Jedilno olje po 28 nov.

Narodni kolek je vdbiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29,217.694.46 K Izplačane odškodnine: 79,324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovaško-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

sprejema zavarovan s človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakumnejt. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.